

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Fer[ia] quarta post dominica[m] quarta[m] in quadragesima Textus
eua[n]g. Jo. ca. x.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70429)

Imo et ipse seipsum misit. Vide s. Tho. j. di. xv. Quia autem verus est pater: vere misit filium secundum Iohannem. I. in vera carne et non phantastica: secundum quod dixerunt heretici: que vos nescitis et sequuntur ut dicit Hilarius. vi. de tri. nescitis unde. I. a quo sum. Respondebat autem isti deum: neque prophetice neque beatifice. Primo enim modo solus deus novit deum. Secundo autem modo soli beati. Sciebant autem de deo quod est: vel saltem scire poterant. sed de deo patre ut sic nihil penitus sciebant: quibus per fidem scire potuissent quod in divinis erat pater: filius et spiritus sanctus. quod de hoc scripture loquebantur: ut dicitur forte in die trinitatis: vel aliter (Ego scio eum) ideo si vultis eum scire a me quate. Patrem enim nemo novit nisi filius (et si dixerit quod quod nescio eum: ero filius vobis mendax) Quamvis autem sit impossibile christum esse mendacem: si tamen diceret mendacem esset mendax. Nihil enim prohibet verum esse condictionalem cum omnes partes sunt false et impossibiles. An deus potest peccare si vult: quibus velle non possit. Si enim vellet peccare: peccaret: et sequuntur possit peccare. (Sed scio eum) comprehensum et beatificum. Primum patet per sanctum Iohannem. j. q. xliij. Secundum per Iohannem. iij. q. xxxij. Fuit enim ab instanti sue conceptionis semper comprehensor filii et viator: usque ad mortem. (quia ab ipso sum). I. procedo per generationem divinam ab eo in identitate veritatis: sicut Hilarius. et sequens eandem habeo scientiam cum eo. (et ipse me misit) in hunc mundum secundum carnem ut dicit Augustinus. Sed quare dicit: ab ipso sum in presenti: et ille me misit: in preterito? Ad hoc dico quod filius esse a patre nihil aliud est quam filium generari a patre: que generatio in eternitate fit et non in tempore. Eternitatis autem est in finita duratio. ideo huiusmodi indivisibilis sit: tamen coexistit omni tempore. Non est ergo intelligendum quod aliquis filium generavit patrem: nunc autem non generet. quod semper generavit et semper generat: et semper generabit: sicut semper dicit verbum suum. Si enim aliquis non generaret: non diceret tunc verbum: et sequuntur non haberet conceptum: et confiteretur nihil intelligeret. Filium pro mittit a patre dicit duo. scilicet filium originari a patre. et ratio non modo esse in creatura. quorum secundum est in tempore. Ideo ita aliquis fuit christus incarnatus in preterito quod non incarnatus in presenti: sed in carnatus est. (Querebant ergo eum apprehen-

dere.) Sed quare. Videbant enim beati de eo dubitare an esset christus. Ad hoc dicit Iohannes. quod fuerunt irritati in eo quod dixerat: que vos nescitis tanquam supbi. Vel forte quod eos dixerat medaces. Vel possumus dicere quod alii fuerunt qui erant ad eum dispositi. et alii qui contra eum. (Et nemo misit in illum manus) quia ipse noluit (quod nodum venerat hora eius) in quod se vellet pati. secundum Augustinum. non in quod fatis virgenter cogere pati. (De turba autem multi crepiderunt in eum) quod non ita odio et invidia sed pediebat ut principes. In hac parte est documentum quod multi sunt quibus vicia placent: et correctio vel obiurgatio displicet. sic isti fuerunt irritati quod christus eos noverat in mendacio. Bern. Esse peccatores volumus: et nolumus extremari. Hec ille.

Feria quarta post dominicam quartam in quadagesima.

Textus euang. Ioh. ca. x.

Retriens Iesus: vidit hominem cecum a nativitate. Et interrogavit eum discipuli sui. Rabbi: quid peccavit: hic autem parietes eius? ut cecus nasceretur? Respondit Iesus. Neque hic peccavit: neque parietes eius: sed ut manifestet opera dei in illo. De opere operari opera eius quod misit me donec dies est. Venit enim quoniam nemo poterit operari. Quamdiu in mundo sum: lux sum mundi. Hec cum dixisset: expulit in terram: et fecit lutum ex sputo: et limavit lumen super oculos eius: et dixit ei. Vade lava in natatoria siloe. quod interpretatur missus. Abijt ergo et lavit: et venit videns. Inter quos vicini et qui viderant illum parietes: quia mendicantem erat: dicebant. Nonne hic est qui sedebat et medicabat? Alii dicebant: quia hic est: alii autem: nequaquam: sed similis est eius

Fer. III. post do. III. quadra.

Ille vero dicebat quod ego sum. Dicebant ergo ei: Quod ergo aperti sunt tibi ocli? Respondit. Ille homo qui dicit Iesus lutum fecit: et unxit oculos meos: et dixit mihi: Vade ad naratoria siloe: et lava, et abij et laui: et video. Et dixerunt ei: Vbi est ille? Air: Nescio. Adducunt eum ad phariseos qui cecus fuerat. Erat autem sabbatum: quoniam lutum fecit Iesus: et aperuit oculos eius. Interrogabant eum pharisei: Quomodo vidisset. Ille autem dixit eis: Lutum posuit mihi super oculos et laui: et video. Dicebant ergo quidam ex phariseis: Homo est hic homo a deo qui sabbatum non custodit. Alii autem dicebant: Quomodo potest homo peccator hec signa facere? Et scilicet erat inter eos. Dicit ergo cecus inter. Tu quid dicis de eo qui aperuit oculos tuos? Ille autem dixit quod propheta est. Non crediderunt ergo iudei de illo quod cecus fuisset et vidisset donec vocaverunt parentes eius qui viderat. Et interrogaverunt eos: dicentes: Hic est filius vester quem vos dicitis quod cecus natus est. Quomodo ergo nunc videt? Respondiderunt eis parentes eius et dixerunt. Scimus quod hic est filius noster quia cecus natus est. quomodo autem nunc videat nescimus: aut quis eius aperuit oculos nos nescimus? Ipse interrogare: etate habet: ipse de se loquitur. Nec dixerunt parentes eius quod timebant iudeos. Jam enim conspirauerant iudei ut si quis eum confiteretur esse christum: extra synagogam fieret. Propterea parentes eius dixerunt: quia etate habet ipsum interrogare. Vocauerunt ergo rursus hominem qui cecus fuerat et dixerunt ei: Da gloriam deo.

Mos scimus quod hic homo peccator est. Dixit ergo eis ille. Si peccator est nescio: unum scio: quod cecus cum essem: modo video. Dixerunt ergo illi: Quid fecit tibi: quomodo aperuit tibi oculos? Respondit eis. Dixi vobis iam et audistis. Quid iterum vultis audire? Numquid et vos vultis discipuli eius fieri? Maldixerunt ei et dixerunt. Tu discipulus eius? Nos autem moysi discipuli sumus. Mos scimus quod moysi locutus est deus: hunc autem nescimus unde sit. Respondit ille homo et dixit eis. In hoc enim mirabile est quod vos nescitis unde sit: et aperuit oculos meos. Scimus autem quod peccatores deo non audit. sed si quis dei cultor est: et voluntate eius facit: hunc exaudit. A seculo non est auditus quod aperuit oculos quos ceci nati. Nisi esset hic a deo non poterat facere quod fecit. Respondit et dixerunt ei. In peccatis natus es totus: et tu doces nos? Et eiecerunt eum foras. Audivit Iesus quod eiecerunt eum foras. Et cum inuenisset eum Iesus: dixit ei: Tu credis in filio dei? Respondit ille et dixit: Quis est dominus: ut credam in eum? Et dixit ei Iesus. Et vidisti eum: et qui loquitur tecum ipse est. At ille ait. Credo domine. Et proci des adoravit eum.

Reticiens Iesus

p vidit hominem cecum et Joa. x.
In primo evangelio tangit hystoria ceci nati et illuminati.

Et dividit in tria puncta: quae sunt. Oculorum miraculosa restitutio: Phariseorum rigorosa concertatio: et Dalignorum opprobriosa maledictio.

Quantum ad primum sciendum est quod praesens historia a beato Joanne narratur post absolutionem adultere quem creditur fa-

cta in diebus passionis post unquam palmarum
 sedque illud fuit anticipative dictum: quod tunc
 hec historia pertinet ignorat. Sciendum
 rursus est quod die quadam Christus fuit in longa
 disputatione cum iudeis in templo: ut de bea-
 tus Joannes ca. viij. qua disputatione iu-
 dei voluerunt lapidibus percutere: sed Christus
 abscondit se et exiit de templo: et in ipso egres-
 su pergit per hanc historiam quod in hoc euangelio re-
 citatur. Et hoc secundum Chrysostomum et glo. duplici
 causa. Iudei enim volentes lapidare Christum:
 et crudeles erant et increduli. Recessit ergo ab
 eis ut mitigaret eorum furor: et recedendo se-
 cit inauditum miraculum: ut expelleret eorum
 incredulitatem. Dicit ergo (Et prius iesus)
 in ipso suo egressu de templo: secundum Chrysostomum (vi-
 dit hominem) oculo corporis et oculo misericordie et
 pietatis. vel secundum Chrysostomum vidit. i. diligent
 sperit: quasi aliquid circa ipsum factum: ut disci-
 pulos ad inspiciendum induceret: et interro-
 gandum de causa infirmitatis eius (cecum a
 natiuitate). Iste ut dicitur in legenda beate Ma-
 rie magdalenae dictus est Ledoni. et fuit tunc
 cum ea in nauis quando Barsilia venit. Tunc autem
 quando Christus eum sanauit sedebat per elemosina
 ad ianuam templi. Discipuli vero Christi vide-
 res quod Christus ita eum asperisset: secundum Chrysostomum
 et quia paralytico dixerat: iam noli pecca-
 re: crediderunt ex aliquo crimine ista ceco per-
 gisse: ideo sequitur (Et interrogauerunt eum
 discipuli eius) copartientes longe cecitati:
 secundum Chrysostomum (Rabbi) id est magister (quis pec-
 cauit: hic autem patres eius ut cecus nasce-
 retur). Quasi diceret. Vno ex aliquo peccato
 hoc punit. Et iste fuit error peritico Job:
 qui crediderunt homini omnia incommoda propter ali-
 quod peccatum actuale euenire. In dicit Eli-
 phaz. iij. ca. Quis vnquam innocens perijt.
 Erat autem apostolis ambiguitas circa hoc: quod
 videbatur eis quod ante natiuitatem peccare non
 debuerit: nisi forte secundum errorem quem Origenes
 tenuit dicens aniam perterritisse corporibus: et
 secundum diuersitatem meritoꝝ diuersis corporibus
 alligari. Quae tamen errore secundum Theodosium apostoli non
 habuerunt: sed mouebantur ex verbis dictis
 paralytico: ut dictum est. Ipsum autem errorem
 destruit Apollonius dicens de Jacob et Esau:
 cum nondum nati essent: nec aliquid boni egis-
 sent. Videbatur etiam eis quod peccato parentum
 iste puniri non debuerit: quod filius non porta-

bit iniquitatem patris Ezech. xxiij. Est autem
 sciendum ex doctrina s. Tho. i. ij. q. lxxxj. et
 ij. ij. q. cxiij. et ij. di. xxxij. et sup. Joanne. q.
 duplex est pena. Vna. scilicet spiritualis qua homo
 punitur quantum ad animam: quod nunquam infigitur:
 nisi propter proprium peccatum. Sicut enim anima filij
 non est ex anima patris: sed a deo per creationem.
 Ita nec propter patrem punitur filius ista pena
 de qua loquitur Ezechiel vbi supra. Vnde ibi dicitur
 Anima quae peccauerit ipsa morietur. Alia est pe-
 na corporalis quae etiam filius punitur pro patre: quod
 secundum corpus est aliquid patris. Vnde et cum sodo-
 mitis sunt eorum paruuli occisi Gen. xix. et
 similiter cum Darban et Abiron Num. xvj. et
 secundum leges humanas iuste exheredantur filij
 committentium crimine lese maiestatis: sed non
 puniuntur in persona. De oibus autem predictis
 diffuse agitur vbi supra. (Respondit Iesus Neque
 hic peccauit neque parentes eius) ut scilicet ce-
 cus nasceretur. Vbi secundum Augustinum aduertendum
 est quod Christus non negauit simpliciter istum habuisse
 peccatum ante natiuitatem: cum fuerit in originali
 conceptus: sed negauit ipsum et patrem eius
 habuisse peccatum quod fuerit causa cecitatis.
 Quod intelligendum est non quia originaliter
 fuerit huius causa sine qua non: sed quia non
 est ei a deo illata haec infirmitas ad puni-
 dum illud peccatum (sed ut manifestentur opera)
 i. miracula (dei in illo). i. ut inde glificetur
 deus. Et sicut dicit Chrysostomus quidam dicunt
 quod licet non stat causaliter: sed consequenter: sic
 dicitur Rho. v. Lex subintravit ut abundaret
 delictum. sed hoc non bene dicitur. quia discipuli
 querentibus causam cecitatis: Christus frater hoc
 nullam causam assignasset. Ideo dicendum
 est quod secundum prudentiam diuinam principalis cau-
 sa cecitatis fuit ut Christus istum illuminan-
 do sanaret: nec tamen deus iniuste egit cum isto
 si pro sua gloria hanc ei calamitatem inflixit:
 quia ut dicit Chrysostomus. nulla fuisset iniustitia
 etiam illum non creasset. Fuit ergo etiam iniustitia
 cum per naturam quis cecum esse voluit: quod etiam
 cecitas corporalis fuit causa et visionis spiritualis
 Est autem notandum quod culpa deo nunquam facit:
 sed tamen permittit: quod etiam non faceret secundum Au-
 gustinum. nisi inde posset elicere bonum: et nisi in
 reatuone alicuius boni: secundum s. Tho. sic permittit
 sic sentire tyrannos ut clarerent martyres.
 Pena autem deo permittit et facit: sed sic propter
 aliquod bonum. Quinque autem causas deo hodie

Fer. III. post do. III. in quadra.

flagellat fm scdm Tho. de qb; habes. iij. vi. xv. z. ij. vi. xxv. Vide dnica. xix. post trini. Iste aut de cui? glia in ceco isto de buit manifestari fm Lbry. est ipe chris. vñ subdit (De oportz opari opa ei? q? missit me). i. miracula fm Lbry. q? diuina virtute fiebat ab eo: vt glia sua. i. deitate z eqli- tate ad patre monstraret (donec dies est). i. fm Lbry. donec hoib; credere licz: z aspi- cere seu pueri ad sole iusticie: ex q? est dies spualis: sicut ex materiali sole material e dies (Venit nox qm nemo poterit opari) i. tps fufe vite post morte fz Lbry. Est ar duplex nox spualis. Una q? est p subtra- ctione actuali qre: z pnter p veri sol amif- sione. Alia est p subtractoz gze z possibil- itatis pueredi se ad gram. In pma e ois exites in mortali nec talis pot opari me- ritorie fpectu eterne vite. Valer tñ talia bda facta i mortali ad mlta. Prio qz dispo- nit ad pnam. de pe. vi. v. Falsas. Secdo ad tolerabili? iudiciu futurz. de pe. vi. iij. Sigs. Qd no est sic intelligedu qsi penaz debita minuat: sed qz ipediunt neqs ea me- reat: qz. i. no omittit. Dec patet p sanctuz Tho. iij. vi. xv. ar. ij. Tertio ad spales p- speritate. de pe. vi. iij. Lauendu. z. ij. q. q. ij. Si qliber. Quarto ad assuefaciedu bo- nis morib; sicut olim baptisim? Joanis. de pe. vi. iij. No regenerabat. Quinto qa diabol? no habet sup eo tara pates: vt pz de iudeo signato cruce in dial. Greg. Se- pro qz si ibis ad vita eterna sp gaudebis re- talia fecisse. De his tñ forte als dicet dis- sus. In alia aut sunt danati: qz nec mere- ri pnt in illo statu neqs se ad graz pparare sed sunt in malo obstinati cu sint i termino (Quadiu in mdo sum lux sum mdi) qsi di- ceret. Ego sum sol facies dñs qdiu sum i mudo. Est aut fm Aug. nobileu vsqz ad psumatodez secti: vt ipe dicit Bar. vl. p- possibilitate habedi gram: z vsqz tuc du- rat fm eundē ista dies existētib; in via seu in isto mdo (Hec cu dixisset expuit in ter- ra) vt faceret lutu q sanaret: z h fz Lbry. vt se onderet illu q hoiez o limo fecit. (Et lutu fecit ex spuro) no ex aq alia fz Lbry. ne crederet illuminaria vnt? in illa aq fu- isse qua in terra esse no pstat (et hntuit su- per oculos ei?) q sunt nobilissima ps hūani

corpis quib; etiā aima in sciam pficit: po- tissime inter ocs sensus in inuentione sciē- tiar: sicut p auditu in addiscēdo ab alio. Ideo in hoc z anie z corpis voluit se de- clarare creatorē. Lbry. so. videf velle q? iste careret organo visus: qd ei p limitodez datū est. (Et dixit ei: vade z laua in nata- tozia syloe: qd interpretat missus) Sicut di- cit mag. hist. Noa est fons ad radices mo- ris sion: qui no iugib; aquis sed certz ho- ris ebullit cur? aqua cu excipet quasi sta- gnum no longe a fonte constitutus erat: qua collectione modo piscina: modo na- tatoria vocat scriptura. Hec ille. Et nota fm aliqs: q idē sunt natarozia syloe: z p- batica piscina: qd ex dictis verbis magri hist. haberi videt. Erat aut iuxta templū. Sicut aut testat san. Tho. sup Eiat. tri- plex piscina fuit in hierlem. i. pbatica pro sacrificio: z munda p coitate: z immunda extra ad lauadu. Sed qre dñs istu no cu- rauit statim: Ad hoc dicit Lbry. q fecit pmo vt onderet ceci patiam z fidē q no co- gitauit q lutu soler excecāre. z q multoti- ens lauerat i syloe: z nihil ei pfecerat. Se- cūdo vt fieret miraculū clari? z manife- stius. Dulci em illu viderūt oculis lincis euntē z redeuntē statim clarissimo vi- su spiciēdo Sed hic est qstio iuxta mē- re Lbry. qz si no debuit ex aliq aqua face- re sputu: ne crederet aqua ptulisse visum: qre mittit ad natarozia syloe. Ad h dñs fm q idē dicit: q timendū no erat de aqua sy- loe q sibi hac gliaz vsurparet: qz multi ibi lauabāt oculos z no potiebant tali bnificio sec? de aliq aqua q non ita fuisset in vsu. Hec obstat qz ois infirmitas in syloa seu natarozia eius curabat: qz hoc erat soluz certo tpe: z vn? tñ sanabat singlis angeli- motionib; (qd interpretat missus) qd addit euāgelista vt insinuet mysteriū chri. Per h em significabat q syloa. i. chris missus a deo in mūdū: cecū hūanū gen? illuminauit (Abijt q et lauit z venit videns) vt grāas ageret chro. In hac pre est documētuz morale in sensu litterali. de quo Apostol? Gal. vj. ait. Dum tēpus habemus opere- mur bonum ad omes. Et Ecce. jr. Qd cuncz pot facere manus tua instant opa- re. Lbry. Lum viuis fac siquid factur?

es: vltra enim neque fides est neque labores: neque penitentia. Hec ille.

Quantum ad secundum tangit rigorosa per-
tatio quam fecerunt pharisei cum dicit. (Tractatus
vicini et qui viderat eum pus: quia medicus erat
dicebatur: Nonne hic est qui sedebat ad ianuam
templi et vendicabat?) Unde secundum Hieronymum. Christi-
stus sicut discipulos non indignos elegit sed
viles: ita beneficia sua maxime et pauperum pau-
peribus exhibuit. Generat enim per salutem omnium
Unde quia diuites aliam habebant viam. scilicet abun-
dantiam diuitiarum: pauperum miseras per mira-
cula subleuabat. (Alii dicebant quia hic est
considerantes diligenter nota pus effugit. Alii
autem nequaquam: sed silius est) quia secundum Augustinum
apertus oculi vultum mutauerat. Ille autem di-
cebat: quia ego sum non veritus iudeorum fu-
rosi. (Dicebat ergo ei. Quomodo apertus sunt tibi oculi)
secundum alios isti ex malo animo interrogant:
ut quia factum reprehendere non poterat: repre-
hendant modum. (Respondit) necies modum sed
factum (ille homo). Ex quo patet quod non crede-
bat perfecte: quia non credebat eius diuini-
tatem (qui dicit Iesus) quem ex voce cognouit
secundum Hieronymum. quoniam ante factum cum discipulis pre-
rebat. Forte enim (secundum Hieronymum non dicit) mul-
totiens eum audierat predicantem in templo
(Iurum fecit) non dicit ex spuro: quia hoc non cog-
uerat visu sic iurum precepit tactu secundum Hieronymum
solito. (et vixit oculos meos). id est oculos lo-
casi carebat organo: vel oculos organa si
habebat: et dixit mihi. Vade ad natatoria
syloe et laua. Et abiit et laui et video. Aug.
Eccus ille prefacebat et cor impiorum stringe-
batur: quia non habebat in corde quod iam ille ha-
bebat in facie. Hec ille. (Et dixerunt ei:
Ubi est ille?) Non expriment nomen eius? secundum
Hieronymum. quia sicut ad videndum ita et ad no-
minandum erat eis grauis. Unde ista dicunt
secundum eandem occasionem: meditates aduersus
illum (ait) Hefeso) Reddit per hoc insuspiciabi-
le testimonium ceci. quia non prohibet testimonium
um christo quasi adulator. Libris etiam multitu-
dine sanatorum secus non ducebat: ut gloriam
inanem doceret declinare. Interdum tamen aliquis
ex speciali causa sequi se permittebat. Quia pro-
phetam in ventre nequerunt secundum Hieronymum. (addu-
cunt eum ad phariseos qui cecus fuerat). id est ad
quosdam religiosos famosissimos et superbissi-
mos ut. scilicet. acriter eum interrogaret. Unde subdit.

(Erat autem sabbatum quoniam iurum fecit Iesus et
aperuit oculos eius) quod subdit euangelista secundum
Hieronymum. ut demonstrat eorum mala voluntate
et causam propter quam eum querunt ut. scilicet. occa-
sione pro eum inueniret: et diraberet mi-
raculo per estimatam vel apparentem legem trans-
gressionem. Vel forte adduxerunt eum ad eos
ut terrerentur ab eis qui multa poterant non aude-
ret facere tale miraculum fuisse a christo per petra-
tum. (Ite autem) post interrogationem vicinorum
(interrogabat eum pharisei quomodo vidisset) ut
calumnia inferrent modo. Nam quod sabbatum
esset iam certi erant. (Ille autem non timens ex-
communicari extra synagogam) dixit eis: Iu-
rum posuit mihi super oculos: et laui et video.
Breviter istis respondit quod plebi. Primo quia iam
audierat: Secundo quia non interrogabant ut
sciret veritatem. Tertio ne facilius caperetur in
verbo. (Dicebat ergo quodam ex phariseis) non oes
sed quidam: quia aliquid iam intus inungebant:
secundum Hieronymum. (Non est hic homo a deo qui sabba-
tum non custodit) Non dicitur quod sabbatum cu-
rat: sed quod sabbatum non custodit. quia ex mali-
cia quantum possunt paruifaciunt opera christi.
secundum Hieronymum. Et erant isti stulti zelatores legum
satis saltem apparenter. Quia enim seruilia ad-
di magnificentiis ordinata cuiusmodi fuit
ista limitatio oculorum non soluebat sabbatum sed
sanctificabat. Unde (Alii dicebat) qui ratio
nabiliores erant: sed tamen imperfecte dispo-
siti secundum Hieronymum. Vel quia amabant precipue
patrum. vel quia nondum videbant quod iste esset deus
qui posset soluere sabbatum si voluisset: et
postquam non audebat clare dicere mentem
suam: sed dicebat. (Quomodo potest homo peccato-
rum hec signa facere) Timebat enim excorcora-
ri a phariseis alijs. Sed propter quod miracu-
la etiam mali faciunt: ut patet. Mart. vii. Ad
hoc dico quod miracula deus tripliciter facit:
scilicet primo in testimonium veritatis: sicut moyses
fecit signa coram filiis israel in egypto ad
probandum quod deus illum misisset. Exod. iij. Se-
cundo in testimonium sanctitatis: sicut cadauer
uerus piecitur in sepulchro. Helisei ut ei ossa
retergit reuixit: ut patet. iij. Reg. xij. Ter-
tio ad consolatioem fidelium: sicut deus populo suo
aperuit mare in quod sumerit pharaone cum po-
pulo eius. Exod. xij. Nunquam autem deus inuenit
miracula facere per malos ad consolatioem bono-
rum: neque in testimonium scribitur: quia testificatio

Feria. III. post do. III. quadra.

ri nō pōt falsū: sed solū in testimoniū veri-
tatis mali fecerūt miracula vt fides pbare-
tur. **E**h̄s autē qz p̄dicabat se deū: siue fa-
ceret miracula ad consolationē bonoz: si-
ue in testimoniū sanctitatis siue p̄tatis: se-
quebat oīno q̄ esset bonus. qz seq̄bat si
faciebat in testimoniū p̄tatis q̄ esset de-
z p̄seq̄nt serūs. **V**el p̄t dicit q̄ hoc dictū
nō oportet esse vey: qz nō est ch̄i neqz euā-
geliste sed phariseoz. **E**t sc̄isma erat inf-
eos sc̄z phariseos fm̄ **E**h̄y: sicut p̄ fu-
erat in populo. q̄busdā dicitibz illū eē bo-
nū: q̄busdā p̄o negantibz. **D**icunt ḡ ceco
itep̄ illi. l. q̄ erant p̄ ch̄o. fm̄ **E**h̄y. **G**lo-
sa p̄o dicit q̄ fuerunt aduersarij christi q̄
q̄rebant aduersus istū calumniā vt eum
extra synagogā pellerēt. **S**ed p̄mū videt
pbabili? vt parebit. **T**u qd̄ dicitis d̄ eo
q̄ apuit tibi oculos? **N**on dicit fm̄ **E**h̄o.
qd̄ dicit de eo q̄ soluit sabbatū sic faciebat
aliq̄: sed cōmemorāt miraculū q̄t p̄tates
eū ad dicendū p̄ ch̄o. **I**lle autē dicit: qz p̄
pbeta est) non q̄cumqz sed antonomastice.
id ē ille de q̄ scripsit moyses: z q̄ expecta-
tur vt mundū saluet. **E**t sic iste cec? in sy-
de p̄ficiat: qz quē p̄us hoiem dixerat: nunc
appellat p̄phetaz. **E**h̄y. **Q**uia p̄o iudei
cecu artonitū facere n̄ valebāt: s̄z videbāt
eū cū omni palatōe b̄n̄factorē suū p̄dicā-
tem: p̄ parētes putabāt annihilare ch̄i
miraculū. **H**ec ille. **I**n sequit. **N**ō credi-
derūt ḡ iudei de illo qz cec? fuisz z vidi-
set donec vocauerūt parētes ei? q̄ vide-
rat) post cecitātē. qd̄ fuit deo ordināte. vt
magis publicaret z certificaret miraculū
fm̄ **E**h̄y. **E**t interrogauerūt eos dicē-
tes) cū magno furore fm̄ **E**h̄y. **H**ic est
filius vester quē vos dicitis. i. fingit in
fauorē ch̄i) qz cec? nat? ē. **Q**uō ḡ nūc vi-
det? **Q**uasi dicerēt fm̄ **E**h̄y. **A**ut falsū
est q̄ nūc videat: aut q̄ p̄us fuerit cec? **R**e-
sponderūt pentes eius z dixerūt. **S**c̄im?
qz hic est filius noster: z qz cecus nat? est
Quomodo autem nūc videat nescimus
aut quis eius aperuerit oculos nescim?
Et sic p̄z **E**h̄y s̄ostomum interrogati de
tribus: ad duo p̄ma tm̄ respondēt: z terti-
um se dicit ḡ rare dispēsante deo: vt is q̄
fuerat curat? z certissime ill d̄ nouerat: i-
terum z e hoc interrogaretur: vt idē ait.

Unde dicunt. **I**pm̄ interrogate: etatem
habet) ad testimoniū ferendū. **I**psē de se
loquatur (ex quo loqui potest et scit) **H**ec
dixerunt parentes eius) semiplene p̄fitem-
tes veritatē (quia timebant iudeos. **J**am
enim conspirauerāt iudei) id est sil' (pira-
uerant vel proposuerant (vt si quis eum
confiteret esse christum: extra synagogas
fieret) id est esse excommunicatū a societa-
te iudeorum. et priuatus omni honore z
officio. quod valde opprobriosum fuit iu-
deis. **P**er hoc autem volebant extingue-
re nomen christi. **A**ug. **J**am non erat ma-
lum fieri extra synagogam. **I**lli expelle-
bant: christus suscipiebat. **H**ec ille. **A**mb.
Synagoga p̄fidie locus: impietatis do-
mus: amētie receptaculū. **H**ec ille. **P**ro-
pterea pentes ei?) imbecilliores ceco fm̄
Eh̄o. q̄ intrepide veritatē fatebat (dix-
erunt. **A**tem habet: euz interrogate) time-
tes de synagoga expelli: sicut etiā dicitur
Jo. xij. q̄ multi ex principibz crediderūt
in eū: sed p̄pter phariseos nō cōfitebant il-
lū vt de synagoga non eijcerent) **V**oca-
uerunt ergo rursus hominē qui cec? fue-
rat) nihil valentes ex parentibz extorque-
re. **N**on autē vt ait **E**h̄y. dicunt ei qd̄
te: mega ch̄im: sed sub p̄textu religionis
ad h̄ eū volunt inducere. **I**n d̄i) z dicit
Da gl̄iam deo) id ē fm̄ **E**h̄y. curatōez
tuam diuine ascribe p̄tuti: quasi christus
ad hoc nihil sit ōperatus. **V**el da gl̄iam
deo. id est confitere veritatē. **D**icit em̄
Glo. **J**o. vij. q̄ dare gloriā deo est verita-
tem de aliquo deo quasi presente dicere.
Unde videtur fuisse modus exigēdi in
ramentū: vel quasi iuramentū. **V**olebant
ergo q̄ confiteret veritatē. i. id quod ipi
volebant. et illud diceret esse veritatē.
puta q̄ male dixisset dicens seū esse p̄bet-
tā: vel q̄ fuisset magice curat?: vel h̄mōi
Sic autem loquuntur sicut qui dicit po-
testati. **D**omine faciat is: sed deus mi-
hi victoriam. **E**t vt magis ad hoc allici-
ant dicunt) **H**os) qui sumus bone consci-
entis: vt puta religiosi. et qui scim? legem
(scim?) certe z exploratissime) qz h̄ hōi q̄ s.
sabbatū soluere videbat s̄z **E**h̄y. (p̄q̄d̄
est) **E**h̄y. **Q**uare n̄ arguistz eū dicēte. q̄ s
me arguet d̄ p̄tō: **H**ec ille. **D**ixit ḡ ille)

quasi attediat? et fatigat? p̄bis eoz. (Si p̄ctor est nescio) Sed p̄tra. qz dixerat: qz propheta ē: m̄qd est face? timid? Absit fm̄ Chryf. Seq̄ntia em̄ nō indicat eū t̄l̄ m̄uisse: sed vt idem dicit: voluit ip̄o facto declarare qz erat iust? et sc̄tus: nō autem suo testigio. Vñ subdit. (Vñ sc̄io: qz ce cus eū essem: mō video) q̄ dixeret. Istō est signū qz nō est p̄ctor sicut dicitis. Vel ideo sic dixit vt imponeret finē q̄stionibz eoz q̄b̄ erat red̄io plenus. Si em̄ aperte dixisset qz iustus esset ch̄s: visus fuisset eis velle cōtradicare. et nouuz bellū verbo: uz fuisset exortū. Vel sic dixit eos irridendo qz em̄ dicebant se sc̄ire qz ch̄s homo pec cator esset: ip̄e negat hoc se sc̄ire. et latent et irrisorie dicit se sc̄ire oppositū: cum dicit se sc̄ire qz post ce citatē p̄ eum recepat vi sum. Quia ergo miraculū infringere non poterat: rursus p̄uertunt ad modū curatiōnis (Dixerūt ergo illi. Quō apuit tibi oculos?) Nūqd̄ aliq̄ p̄stigio: inuocādo be elzebub aut aliū demonē? S; vt ait Chryf. sol. q̄d̄u res egebat inq̄s̄itōe ceo? remisse loq̄bat: qz p̄o iam vicerat: audacter d̄ re/ liq̄ eis loq̄t. Vnde seq̄t. (R̄ndit eis. Di xi vobis iam et audistis: qd̄ d̄tey vults au dire): quasi dicat fm̄ Chryf. Ultra non respondeo vobis inanē interrogantibz et nō volentibz addiscere sed calūniari q̄ di cumt. Hec ille. (Nunc̄ et vos) Naz vt ait Aug. Jam ip̄e implicite se discipulū ch̄i asserit (vultis discipuli ei? fieri?) August. Hec loquebat iā stomachus aduersus duriciā iudeozū: et ex ceco videns nō se/ res cecos. Hec ille. In hac pre liale ē do cumentū: qz homo p̄ se habēs p̄ritatem est cōstās et animosus. Chryf. Ira forte qd̄ est p̄ritas ira imbecille mēdaciū. Nam ve ritas quidem et̄i despectos assumpserit: claros eos facit et ostendit. Mendacium aut̄ et̄i cum fortibz fuerit: imbecilles eos monstrat. Hec ille.

Quantū aut̄ ad tertii tangit opprob̄ esa maledictio fm̄ mētē maledictiū. re/ uera at̄ sunt glōsa. D̄r̄g (Maledixere ḡ et̄i. i. maledictōem legis imp̄cati se sup eū tanq̄ sup blasphemū. Vel maledixere .i. imp̄cati se ei malū fm̄ suā opinione. Et qd̄ sit illud malū statim subiungit. (Et di

perūt. Tu discipul? eius sis.) D̄ grande malū. Vñ nā mūd? cor? sub tua sit disci/ plina Iesu ch̄ie saluator. Aug. Maledi/ crū est si cor discitias: nō si p̄ba p̄pēdas. Tale maledictū sup nos et̄ sup filios n̄ros Hec ille (Nos aut̄ moysi discipuli sum?) Voluerūt p̄ hoc cōdere ch̄im p̄riū moy si q̄si non possit q̄s esse vsq̄z discipulus. Ad p̄radicat d̄ns Jo. v. Si crederetis moysi crederetis et mihi. Ex quo p̄tz fm̄ Chryf. qz nec ch̄i nec moysi erāt discipu li (Nos sc̄im? qz moysi locut? est de?) in h̄ vep̄ dicētes: vt patz Exo. xxx. et Num. xij. (hūc aut̄ nesci? vñ sit) Chryf. Ea q̄ p̄ visu cōf̄icitis. auditu minora existimatis. Pl̄ la em̄ q̄ nō esse vos dicitis a p̄genitōibz au distis. Sed nōne fide dignior est q̄ certifi cauit qz a deo venit p̄ miracula: q̄ nō solū audistis s; vidistis. Hec ille. S; p̄tra: qz Jo. vij. dixit. hūc sc̄im? vñ sit. Ad h̄ p̄t̄ dicit p̄mo qz mentiunt. Secōdo qz dicit se nescire vñ sit. i. vnde habeat autoritatē vel si sit a deo missus. Tertio qz despecti ue loquunt fm̄ qz tūc erat loq̄ndi modus (R̄ndit ille h̄o et dixit eis) cū qd̄a indig rione et impatientia sup eoz stoliditate. (In hoc em̄ mirabile est qz vos nescitis vñ sit: et apuit oculos meos) Chryf. Vbi qz signū iducit: qz h̄ depuare n̄ poterant. sed ab eo p̄uincebant. Hec ille. Et qz ali qz eoz dixerat. Quō p̄t̄ h̄o p̄ctor: hec siḡ fa cere: s; Chryf. de ceo assumit sniaz eoz et dic. (Sc̄im? at̄ qz de? p̄ctōres nō exau dit) q̄si diceret fm̄ Chryf. Opinio hec et̄ mea et̄ v̄ia cōis est. S; p̄tra: qz fm̄ qz dic Aug. publican? p̄ctor ro gant ventā: et ob tinuit iustificatōem a deo. Ad hoc d̄t Au gust. qz adhuc̄ erat plene illuminatus. qz de? p̄ctōres exaudit: vt de publicāo patz. Forte aut̄ possz aliq̄s ad p̄batōem Aug. dicere qz publican? erat p̄rit? et p̄tebat nō remissionē culpe sed p̄ne: rōne cui? di cebat se p̄ctōrē. i. obligatū ad penā p̄ctis p̄teritis. S; p̄: qz d̄t saluator qz descen dit iustificat. s. ex h̄ilitate et orōe. iustifi catio aut̄ nō opponit p̄ne s; culpe. qz et̄ iu sti aliq̄n punit dicit a sc̄tis. Ad idē dicit Theo. qz int̄dit dicere qz de? p̄ctōribz facere miracula n̄ p̄cedit. Cū p̄o ventā im plorat de cōmissis: iam nō peccatores sed

Fer. III. post do. III. in quadra.

penitentes sunt: vt. l. de^o exaudiat penitētes: sed nō in pctis p̄sistētes: vt dicit sc̄tus Tho. Sed p̄tra Theo. arguit: qz etiā mali legunt fecisse miracula: vt p̄tz Darē. ix. de eo q̄ eijciebat demones z nō seq̄batur ch̄m. Et Act. xix. iuxta notata p̄ magi/strū h̄sto. aliq̄ magi inuocato ch̄io demones expellebāt. Ad hoc dīco vt patz ex dīctis q̄ de^o peccatoribz facere miracula nō p̄cedit p̄p̄ta eoz auctoritate vt ch̄is faciebat: sed vel ad p̄solatiōez bonoz: vel in testimoniu sanctitatē sue sicut ch̄is faciebat s̄m Tho. Cū em̄ de^o nō possit esse testis falsitatis: cū sit miraculū in testimoniu p̄sone: necesse est q̄ sit bona: sicut cū sit in testimoniu doctrinē necesse est q̄ sit vera. Hec ille. Hec etiā hoc eis p̄cedit ad pcti/ōne ipoz quasi eos exaudiendo. Vtra/cula em̄ q̄ fuit p̄ malos fuit ad p̄firmādā veritatē: z p̄pter ipam veritatē p̄dicatam: nō p̄pter orationē pctoz. Ad idē d̄r s̄m s̄a etiā Tho. q̄ dupliciter exaudit pctoz. P̄io vt dicit. ij. q. liij. q̄n orat ex bono deside/rio nature. Lz em̄ ipse nō mereat exaudi/ri: tñ exaudit interdū: qz impetratio vel exauditio nō fit ex iusticia deprecantis: sed ex misericōdia dei. Si tñ vt ibi dicit oraret ex desiderio peccati. l. petēdo aliqd̄ p̄ferēs ad peccatū: nunq̄ exaudit: nisi ad vindictā et p̄nitentiōne vt ampli^o labat. Sc̄do exaudit tur vt d̄r. iij. di. xv. z. iij. p̄te. q. lxxxij. p̄ deuotionē eoz p̄ quibz fit: vel ex quoz p̄sona fit: vt cum mal^o orat in p̄sona eccl̄ie. Iste aut̄ q̄ cec^o fuerat oīno adhuc non bñ videbat s̄m glof. Licz aut̄ pctōres impetrēt interdū: nunq̄ tñ orādo merent. Iusti aut̄ merent sp̄ z interdū impetrāt (Sed si q̄s dei cultor est z volūtate ei^o facit: hunc exaudit sp̄ obfuaato q̄ pietē ad salutē z p̄seuerant z p̄ se petat. vt habes. iij. di. xv. q. liij. arti. vij. q. iij. Si aut̄ hec oīa nō obser/uant: exaudit quidē de^o aliq̄n sed non sp̄. (A seculo) id est ab initio mūdi (nō est au/ditū q̄ aguerit q̄s oculos ceci nati) q̄n dice/ret: Sicut res noua est z mirabilis: sic noua z mirabili p̄tute est facta (Nisi esset hic homo a deo nō poterat facere q̄c̄q̄) t̄le ad p̄solatiōne fuoz dei vel in testimoniu p̄sone z p̄p̄ie bonitatē. Et qz erāt obstinati nō receperūt p̄suasiōne: yñ ad pctōra sunt

piocati: z ad opprobria p̄uertunt. Iō seq̄tur (Respondētur z dixerūt ei. In pctis natus es totus) In h̄ aut̄ exprobrāt ei cecit̄atē: qd̄ de se ē pctm̄ mortale. l. dicere op̄probriū. Nā s̄m Aug. iō dicit totus: q̄a oculis clausis nat^o est. s̄m Chyff. fo di/cūr tot^o: acsi dicāt: a p̄ma etate p̄uisti in ignia pcti. i. cecit̄atē (Et tu doces nos: q̄n diceret: Sup̄bz z temerari^o es q̄ talē galia p̄sumis. Beda. Solet maior p̄suetudo a minoribz aliqd̄ dicere dedignari. Hec ille. (Et eiecerūt eū foras) extra synagogā: z excoicauerūt: qz nō dixerat qd̄ voluissēt quis interrogat^o ab eis sit p̄fessus p̄tate (Auduit iesus) alijs referētibz q̄uis oīa sciret (qz eiecerūt eū foras: z cū inuenisset eū) Et q̄ s̄m Chyff. p̄z q̄ ch̄is iuit eū q̄re/re. Nā q̄strū inuenio. replo qd̄ foras parat vltro. Dixit ei: Tu credis in filiū dei) sc̄z q̄ tibi aperuit oculos. Nō aut̄ interrogat s̄m Chyff. q̄n ignorās: sed vt se ei notū faciat (Rēdit ille) parat^o iādiu ad credendū in eū: z dixit: Quis est dñe vt credaz in eū) Sicut em̄ dicit Chyff. adhuc p̄sonaliter nō cognoscebat ch̄m: qz postq̄ fuit illū/natus ita fuit a iudeis derē^o q̄ ch̄m vidēre nō potuit (Et dixit ei iesus: Et vidisti eū) s̄m Theo. reducēs ei ad memoriaz q̄ ab illo accepit vidēdi potestātē (z q̄ loq̄quit tecū ipse est) Aug. Dodo lauat ch̄i stus facie cordis. Deniqz facie cordis lota: z mūdāta p̄sciētia agnoscit illū: nō filiū hominis tñ quod an̄ crediderat. sed itaz filiū dei s̄m carnē suscepit. Vñ sequitur. (Et ille. Credo dñe) P̄az est aut̄ credo. Vñ videre q̄lem credat: (Et p̄cidēs adorauit eū) Hec ille. In hac parte est morale documentū de quo Chyffost. ait. Qui p̄pter veritatē z ch̄i p̄fessionē iniuriā opprimunt: hi maxime honorant: qd̄ i ceco factū est. Eiecerūt em̄ eū de tēplo iudei z inuenit eū p̄ns templi: z eū susceptū sicut Agonotherā athletā multū laborātem: z coronauit. Hec ille.

Allegorice hic cec^o natus significat humanū genus in suo p̄ncipio. i. patre cecatu: sed sanatu p̄ saluā z lutū. i. deitatem z humanitatē q̄n ad inuicē p̄iuncta sūt: posita tali mixtiōe in oculis. i. in cordibz seu intellectibz fidelibz: z facta lotiōe in piscina

Tractatus

.II.

syloc. id ē missi Jesu christi: que piscina ē fons sacri baptismatis.

Anagogice ꝑo fcat idē vt illūinatum est: nō iam ad fides z grām vt p̄us: sed ad visionē z gliaz future eiusdē mixtionis: s; lotū in piscina mortis ꝑ expollationē carnis. vel in piscina deitatis missi ꝑ abiectiōnē luci exstentis in oculis. i. credulitatē in carnatiōis. Cū em̄ q̄s deū viderit statim elabit fides visioꝝ succedit.

Dorsaliter ꝑo fcat peccatorē q̄ cecat a tribu. Primo a stercore hirundinū: vt Tobias eiusdē sc̄do. i. a puluere terrenaz cupiditatū. Sc̄dm̄ ex igne carnalis ꝑcupie eo mō q̄ ysus cecat ad aspectū pellis candiditatis. Tertio ex timore supbie: dicente Becco. Tumor mētis obstaculū est veritatis. Ista est cecitas nobiscū nata. Iñ in paradiso celesti statim supbiuit Lucifer: z in terrestri Adam: z in hoc mūdo Cain. Prima cecitas debet curari ꝑ collyrium dulcissimū. i. Jesum cōsideratū in regno: eo mō q̄ gustū mellis sunt oculi Zonathe illuminari. j. Regū. xiiij. q. fm̄ Aug. oēs diuitie deberēt ꝑremni vt saltē vna hora dei facies posset videri. Sc̄da ꝑo ꝑ collyriū amarissimū: eo mō q̄ Tobias ꝑ fel piscis est illuminat. Tob. xj. z fcat ebim̄ i cruce tanq̄ piscē affatū. Tertia ꝑo ꝑ collyriū mixtū ex salina dulci z terra amara: id est ebim̄ cōsideratū in iudicio: vbi dulz bonis: z malis erit amarus. Signū autē restitute lucis est ire ꝑ viam rectā. i. virtutum: z videre in se maculas etiā paruis: mas petroy. Ecce cognoscit seu dicit ea q̄ sibi obijciunt vtrū sint bona vel mala.

Feria q̄nta post dñicā q̄rtam in Quadragesima.

Lex euang. Luc. ca. viij.

Bat iesus in ciuitates q̄ vocat Naim: z ibant cum illo discipuli eius: et turba copiosa. Cū autē appropinquaret porte ciuitatis ecce defunctus efferebat filius vnicę matris sue zc.

Bat Iesus in ciuitate q̄ vocat Naim zc. Vide dominica. xvj. post festuz trinitatis.

Feria sexta post dñicā quartam in Quadragesima

Lex euange. Joan. ca. xi.

Rat q̄dam languens Lazarus a bethania d castello Marie z Marthe soroz eius. Maria autē erat q̄ vnxit dñm unguento: z extersit pedes eius capillis suis cui frater Lazarus infirmabat. Miserunt s; sorozes eius ad eū dicentes. Dñe ecce quē amas infirmatur. Audies autē iesus dixit eis. Infirmitas hec nō est ad mortem: sed ꝑ gloria dñi: vt glorificetur filius dei ꝑ eā. Diligebat autē Iesus Martha z sorozē ei⁹ Mariam z Lazarum. Vt ergo audiuit quia infirmabat: tūc quidē mansit in eodē loco duob; dieb; Deide post hec dicit discipulis suis. Eam⁹ in iudeā itez. Dicit ei discipuli. Rabbi: nunc quēbāt te iudei lapidare: z itez vadis illuc. Respondit Iesus. Nōne duodecim hore sūt diei: Siquis ambulauerit in die nō offendit: quia lucem huius mūdi videt. Si autē ambulauerit i nocte offendit: quia lux nō est in eo. Hec ait: z post hec dicit eis. Lazarus amicus noster dormit: sed vado vt a somno excitē eum. Dixerūt ergo discipuli ei⁹. Domine si dormit: saluus erit. Dixerat autē iesus de morte ei⁹. Illi autē putauerūt q̄ de dormitione somni diceret. Tūc ergo